

«Ας περιγράψουμε ψηφιακά...». Διαθεματικό σενάριο διδασκαλίας για το μάθημα της Έκθεσης – Έκφρασης Α' Λυκείου

Σημανδράκου Χρύσα¹, Ζέττα Βασιλική²

¹ Φιλολόγος, 3^ο Γυμνάσιο Μίκρας
kglezou@di.uoa.gr

² Φιλολόγος 3^ο Γυμνάσιο Σερρών
siliaz@sch.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πλαίσιο της παρακολούθησης του επιμορφωτικού προγράμματος επιμόρφωσης Β' επιπέδου για την παιδαγωγική αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών, αποφασίσαμε να «πειραματιστούμε», μαζί με τους μαθητές μας στη διδασκαλία του μαθήματος της Έκθεσης-Έκφρασης. Πιο συγκεκριμένα το παρόν διδακτικό σενάριο αποτυπώνει την προσπάθεια «διαθεματικής» προσέγγισης του γλωσσικού μαθήματος με τη χρήση των νέων ψηφιακών μέσων στον άξονα του νέου ψηφιακού γραμματισμού. Επιλέχτηκε η 3^η θεματική ενότητα, τα κείμενα της οποίας εστιάζονται στην εξοικείωση των μαθητών και την κατάκτηση της τεχνικής του κειμενικού είδους της περιγραφής μέσα από μια ολιστική προσέγγιση διαφορετικών και ποικιλόμορφων περιγραφικών κειμένων.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Έκθεση-έκφραση, διδακτικό σενάριο, περιγραφή

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Οι μαθητές και οι μαθήτριες, ενημερώνονται αρχικά για την ιδιαιτερότητα της εφαρμογής ενός διδακτικού σεναρίου με την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. Στη συνέχεια καλούνται να επεξεργαστούν το πλούσιο ψηφιακό υλικό που τους προτείνεται για διερεύνηση με την καθοδήγηση φύλλων εργασίας, με θέμα την κατάκτηση των ιδιαιτεροτήτων του κειμενικού είδους της περιγραφής.

Το υλικό που θα συγκεντρωθεί από τις ηλεκτρονικές πηγές που θα τους δοθούν, θα το επεξεργαστούν και θα συνθέσουν οι ίδιοι στη συνέχεια διάφορα περιγραφικά κείμενα (γραπτού και πολυτροπικού λόγου).

Το σενάριο δομείται στην περιήγηση συγκεκριμένων δικτυακών τόπων. Η επιλογή αυτή έγινε συνειδητά για να αξιοποιηθεί όσο το δυνατό περισσότερο το πλούσιο και πρωτότυπο υλικό που φιλοξενούν, αλλά και για να γίνουν πιο παραγωγικές οι ώρες στο σχολικό εργαστήριο, χωρίς τη χρονοβόρα και συχνά αναποτελεσματική πλοήγηση στο διαδίκτυο.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος: «Ας περιγράψουμε ψηφιακά...»

Τάξη: Α' Λυκείου

Χρονική διάρκεια: 6 διδακτικές ώρες

Εργαλεία (έντυπα και ηλεκτρονικά):

1. Σχολικό εγχειρίδιο: Έκθεση-Έκφραση Α' Λυκείου
2. Διαδίκτυο (φυλλομετρητής)
3. Πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου
4. Χρήση λογισμικού επεξεργασίας και παρουσίασης κειμένων
5. Προγράμματα επεξεργασίας ήχου, φωτογραφίας και video
6. Προτζέκτορας προβολής

Προαπαιτούμενες γνώσεις:

Για την επιτυχή πραγματοποίηση του συγκεκριμένου διδακτικού σεναρίου συνιστάται η εξοικείωση τόσο του διδάσκοντα όσο και των μαθητών με:

- α) τα ηλεκτρονικά λεξικά, καθώς και με τον τρόπο αναζήτησης λέξεων σ' αυτά,
- β) την κριτική προσέγγιση δικτυακών τόπων,
- γ) το λογισμικό επεξεργασίας κειμένου,
- δ) το λογισμικό κατασκευής θεματικών παρουσιάσεων,
- ζ) την ομαδοσυνεργατική εργασία και διερευνητική μάθηση

Οι δυσκολίες που τυχόν προκύψουν μπορούν να αντιμετωπιστούν με την αλληλοδιδασκική στήριξη των μαθητών στο πλαίσιο των ομάδων συνεργασίας που θα συγκροτηθούν στη διαδικασία υλοποίησης του σεναρίου.

Τόπος Διεξαγωγής Σχεδίου Εργασίας:

Το παρόν διδακτικό σενάριο υλοποιήθηκε σε τρεις δίωρες διδακτικές περιόδους στο εργαστήριο πληροφορικής.

Η συμβολή των ΤΠΕ στο σχεδιασμό του σεναρίου

Με την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εφαρμογή του συγκεκριμένου διδακτικού σεναρίου δημιουργείται το κατάλληλο παιδαγωγικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο η γνώση οικοδομείται με την ενεργητική, συμμετοχική και ομαδοσυνεργατική εμπλοκή των μαθητών. Παράλληλα η χρήση των Τ.Π.Ε. προσφέρει τη δυνατότητα να εφαρμοστούν οι σύγχρονες θεωρητικές αντιλήψεις στη διδασκαλία της γλώσσας και διευρύνουν το γραμματισμό των μαθητών, σε ένα νέο πλαίσιο ψηφιακής εγγραμματοσύνης τους.

ΣκοποθεσίαΓνωστικοί στόχοι:

- Να ασκηθούν οι μαθητές στη μεθόδευση της περιγραφής επιλέγοντας και οργανώνοντας τις κατάλληλες λεπτομέρειες, ώστε να παρέχουν επαρκείς πληροφορίες για το περιγραφόμενο αντικείμενο
- Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι η γλώσσα της περιγραφής καθορίζεται κάθε φορά από το είδος του κειμένου και από τον επιδιωκόμενο σκοπό
- Να δομούν, να συνθέτουν και να εκθέτουν τις απόψεις τους μέσα από διαφορετικές οπτικές και ποικίλα κειμενικά είδη
- Να μπορούν να οργανώνουν το λόγο τους σε ευρύτερο κείμενο προσέχοντας τη συνοχή και συνεκτικότητά του
- Να διακρίνουν αλλά και να παράγουν διαφορετικά κειμενικά είδη: άρθρα, συνεντεύξεις, επιστολές, αφηγηματικά, περιγραφικά κείμενα.

Παιδαγωγικοί στόχοι:

- Να εργαστούν αποτελεσματικά σε ομάδες

- Να επικοινωνούν με άλλους συμμαθητές τους και να μοιράζονται τις απόψεις τους στο πλαίσιο συνεργατικών δραστηριοτήτων
- Να ασκηθούν στη σωστή διαχείριση του χρόνου, των διαθέσιμων σημειωτικών πόρων και του συντονισμού και υλοποίησης εργασιών.

Στόχοι σε σχέση με τις Τ.Π.Ε. και το νέο γραμματισμό:

- Να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά του ψηφιακού κειμένου και να αναπτύξουν τη δεξιότητα δημιουργίας «κειμένου» για τα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα
- Να προσεγγίζουν κριτικά και να αξιοποιούν λειτουργικά τα πολυτροπικά κείμενα
- Να γνωρίσουν αξιόλογες ιστοσελίδες στο πλαίσιο του ψηφιακού γραμματισμού
- Να αξιοποιούν στη μελέτη τους ηλεκτρονικά εργαλεία, όπως τα ηλεκτρονικά λεξικά
- Να αξιοποιούν τα λογισμικά επεξεργασίας και παρουσίασης κειμένων.

Οργάνωση της τάξης σε ομάδες

Η τάξη θα χωριστεί σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων, με αυθόρμητη συμμετοχή των μαθητών σύμφωνα με τις προσωπικές τους επιθυμίες, αλλά και με τη διακριτική καθοδήγηση της καθηγήτριας, για να αποφευχθούν προβλήματα. Παράλληλα θα καταβληθεί προσπάθεια, ώστε να υπάρχει, σε κάθε ομάδα, ένας τουλάχιστον μαθητής που να είναι περισσότερο εξοικειωμένος με τη χρήση των Τ.Π.Ε. (κυρίως στην πλοήγηση-αναζήτηση στο διαδίκτυο).

Στις ομάδες αρχικά θα δοθεί ένα κοινό φύλλο εργασίας και στη συνέχεια θα τους ανατεθούν διαφορετικά προς επεξεργασία θέματα. Στο τέλος θα παρουσιάσει η κάθε ομάδα τα αποτελέσματα της διερευνητικής εργασίας της στην ολομέλεια της τάξης.

Σχέση με το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Το προτεινόμενο διδακτικό σενάριο σχετίζεται πλήρως με το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας της νεοελληνικής γλώσσας στο λύκειο. Αναφέρεται στην 4η διδακτική ενότητα με τίτλο «Περιγραφή», την οποία προσπαθεί να προσεγγίσει διαθεματικά και ολιστικά με τη χρήση των νέων τεχνολογιών στο σχεδιασμό και την υλοποίησή του.

Οι σύγχρονες προτάσεις της κειμενογλωσσολογίας θέτουν στο κέντρο της γλωσσικής διδασκαλίας το κείμενο με τις πολλές και ποικίλες μορφές τις οποίες μπορεί να συναντήσει ο μαθητής στο άμεσο ή ευρύτερο περιβάλλον του. Η χρήση των Τ.Π.Ε. συμβάλλει σ' αυτήν την κατεύθυνση κατά κύριο ρόλο δίνοντας τη δυνατότητα στους μαθητές αφενός να προσεγγίσουν τα νέα κειμενικά είδη που εισάγονται στη ζωή μας (εικόνα, υπερκείμενα ιστοσελίδων και ιστολογίων) και αφετέρου να αποκτήσουν δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού που θα τους καταστήσει ενεργά εγγράμματα υποκείμενα.

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Μεικτή (κειμενοκεντρική-βιωματική): Αξιοποιούνται κειμενικά και εξωκειμενικά στοιχεία, ιστορικές αναφορές, κινητοποιούνται οι μαθητές και προσεγγίζουν βιωματικά το προτεινόμενο θέμα μέσα από την υλοποίηση των στόχων του συγκεκριμένου μαθήματος
- Επικοινωνιακή προσέγγιση
- Κατευθυνόμενη αυτενέργεια που στηρίζεται στις αρχές της ανακαλυπτικής μάθησης και της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**Α' ΦΑΣΗ: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ, ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ, ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΩΝ****1ο δώρο**

Κατά την πρώτη ώρα οι μαθητές στη σχολική τάξη ενημερώνονται για το αντικείμενο του σεναρίου και χωρίζονται σε ομάδες των 4 ατόμων, με κριτήριο σε κάθε ομάδα να υπάρχει ένας μαθητής με δεξιότητες στη χρήση των νέων τεχνολογιών. Επιλύονται πρακτικά ζητήματα, τυχόν απορίες και γίνεται μια σύντομη παρουσίαση από τη διδάσκουσα του περιεχομένου της ενότητας. Κατά τη δεύτερη ώρα οι μαθητές επισκέπτονται το σχολικό εργαστήριο και κάθονται στους σταθμούς των Η/Υ και καλούνται να διερευνήσουν το κοινό φύλλο **«Δουλεύοντας με ένα ψηφιακό λεξικό»**, που τους δίνεται από την καθηγήτρια με κύριο στόχο την εξοικείωση με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών.

2ο δώρο

Οι μαθητές και πάλι επισκέπτονται το σχολικό εργαστήριο και σε ομάδες των 4 ατόμων κάθονται στους σταθμούς των Η/Υ και καλούνται πλέον χρησιμοποιώντας διαφορετικά φύλλα εργασίας να αναζητήσουν και να επεξεργαστούν το διερευνώμενο υλικό μέσα από τους παρακάτω άξονες:

- «Περιγράφοντας έναν χώρο ή ένα κτίριο»
- «Περιγράφοντας ένα πρόσωπο/άτομο»
- «Περιγράφοντας έναν πίνακα ζωγραφικής ή κάποιο άλλο έργο τέχνης»
- «Περιγράφοντας τη διαδικασία για την κατασκευή ή τη χρήση ενός αντικειμένου»

Β' ΦΑΣΗ: ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ «ΚΕΙΜΕΝΩΝ» ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΛΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ**3ο δώρο**

Οι μαθητές στρέφονται με πρόσωπο στον κύκλο, παρουσιάζουν τα φύλλα εργασίας με ιδιαίτερη έμφαση στην άσκηση του προφορικού λόγου, στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων των συνθετικών εργασιών τους με τη χρήση των προγράμματος παρουσίασης προβολής. Στόχος η διεξαγωγή μιας γόνιμης συζήτησης με την καθοδήγηση της καθηγήτριας.

Στη φάση αυτή κρίνεται απαραίτητη η χρήση ενός βιντεοπροβολέα για να διευκολύνει το έργο της παρουσίασης των εργασιών, αφού οι περισσότερες χρησιμοποίησαν λογισμικό παρουσίασης.

Οι υπόλοιποι μαθητές διατυπώνουν ερωτήματα, ζητούν διευκρινίσεις και εκφράζουν κρίσεις. Διενεργείται γόνιμος διάλογος, ενώ η καθηγήτρια συντονίζει το διάλογο, υποβοηθά την αποσαφήνιση και υποδεικνύει, διακριτικά, τις κατευθύνσεις.

ΚΟΙΝΟ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ**«Δουλεύοντας με ένα ψηφιακό λεξικό»**

58. Επισκεφτείτε τον ιστότοπο της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα: www.greek-language.gr και ακολουθώντας τα παρακάτω βήματα αναζητήστε τη σημασία των λέξεων που δεν σας είναι γνωστές, από το λεξιλόγιο του σχολικού βιβλίου στη σελ. 162-163 το οποίο θα επισκεφθείτε στη σελίδα του [ψηφιακού σχολείου](#) (ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ → ΕΡΓΑΛΕΙΑ → ΛΕΞΙΚΟ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ. Πληκτρολογήστε τη λέξη που θέλετε στη μηχανή αναζήτησης και πατήστε «Αναζήτηση». Αντιγράψτε σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου τις σημασίες που βρήκατε για καθεμία λέξη.

59. Δημιουργήστε σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου έναν αντίστοιχο πίνακα με πέντε στήλες, όπως αυτόν που βλέπετε, και συμπληρώστε τον, αξιοποιώντας τον ιστότοπο www.greek-language.gr. Για τη Στήλη «ΣΗΜΑΣΙΑ» εργαστείτε ακολουθώντας τα βήματα όπως στη δραστηριότητα 1. Για τις στήλες «ΠΡΟΤΑΣΗ με δηλωτική χρήση της λέξης» και «ΠΡΟΤΑΣΗ με συνυποδηλωτική χρήση της λέξης» ακολουθήστε τα βήματα (ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ → ΕΡΓΑΛΕΙΑ → ΣΩΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ. Επιλέξτε όποιο από τα δύο σώματα κειμένων θέλετε, πληκτρολογήστε τη λέξη στη μηχανή αναζήτησης και πατήστε «Αναζήτηση». Συγκρίνετε τα αποτελέσματα, ελέγχοντας την κυριολεκτική ή μεταφορική χρήση της γλώσσας ανάλογα). Στην τελευταία στήλη αποφασίστε με την ομάδα σας και σημειώστε μία δική σας πρόταση με δηλωτική ή συνυποδηλωτική χρήση της λέξης.

ΛΕΞΗ	ΣΗΜΑΣΙΑ	ΠΡΟΤΑΣΗ με δηλωτική χρήση της λέξης (ΣΩΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ)	ΠΡΟΤΑΣΗ με συνυποδηλωτική χρήση της λέξης (ΣΩΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ)	ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ με δηλωτική ή συνυποδηλωτική χρήση της λέξης
ανακαίνιση				
αναστήλωση				
νεοκλασικό				
συντήρηση				
ανέγερση				

60. Συμπληρώστε τις δύο στήλες, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Στήλη Α' περιλαμβάνει λέξεις που συνδυάζονται σε ένα πιο επίσημο ύφος, ενώ η Στήλη Β' περιλαμβάνει λέξεις που συνδυάζονται σε ένα πιο ανεπίσημο και οικείο ύφος, αξιοποιώντας τον ιστότοπο www.greek-language.gr (ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ → ΕΡΓΑΛΕΙΑ → ΛΕΞΙΚΟ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ. Επιλέξτε τη Σύνθετη Αναζήτηση, πληκτρολογήστε τη λέξη στο «Ερμήνευμα» και από τα συνώνυμα επιλέξτε ανάλογα με το επίπεδο ύφους).

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
βλοσυρός	
σαρκαστικός	
ατημέλητος	
λιπόσαρκος	
εκλεπτυσμένος	

ΟΜΑΔΑ 1η

«Περιγράφοντας έναν χώρο ή ένα κτίριο»

Αριθμός μαθητών ανά ομάδα: 4

Ρόλοι μαθητών: 1 συντονιστής

1 χειριστής Η/Υ-γραμματέας

2 ερευνητές

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα http://odysseus.culture.gr/h/3/gh352.jsp?obj_id=2358.

Βρεθήκατε στον αρχαιολογικό χώρο της αρχαίας Ολυμπίας και μπορείτε να ξεκινήσετε την περιήγησή σας στον χώρο, σταματώντας, όπου εσείς θέλετε ή βλέποντας τα

μνημεία. Συζητήστε με την ομάδα σας για όσα βλέπετε, όσα σας προκαλούν εντύπωση, εστιάστε πάνω σε αυτά και καταγράψτε σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου προτάσεις που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε μια περιγραφή του χώρου. Φροντίστε να αντιγράψετε και μια εικόνα του χώρου που θα σας βοηθήσει σε αυτές τις παρατηρήσεις σας.

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.menoume-ellada.gr/>

επιλέξτε έναν τόπο που θα θέλατε να επισκεφτείτε με την τάξη σας στα πλαίσια μιας σχολικής εκδρομής. Με τη βοήθεια ενός προγράμματος παρουσιάσεων αντιγράψτε και εισαγάγετε στην πρώτη διαφάνεια μια φωτογραφία του συγκεκριμένου τόπου και συνεχίστε την παρουσίασή σας εισάγοντας στις επόμενες διαφάνειες σε επιγραμματικές προτάσεις τους λόγους που έχετε επιλέξει το συγκεκριμένο τόπο και για τους οποίους θα άξιζε να τον επισκεφτείτε. Εναλλακτικά μπορείτε να αξιοποιήσετε και τις παρακάτω ιστοσελίδες:

<http://www.elliniko-panorama.gr/issues.php?current=1>

<http://www.pelion-paths.gr/Pelion-Walking.aspx?ln=gr>

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.ysma.gr/> και παρατηρήστε προσεκτικά το συγκεκριμένο κτίριο. Εργαστείτε όπως στη δραστηριότητα 2., εισάγοντας στις διαφάνειες αυτή τη φορά επιγραμματικές παρατηρήσεις για την περιγραφή του. Φανταστείτε ότι είστε πολίτης της εποχής εκείνης και ξεναγείτε κάποιον επισκέπτη της πόλης στο συγκεκριμένο κτίριο. Καταγράψτε τις πληροφορίες που θα δίνετε σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου και συγκρίνετε το κείμενό σας με ό,τι επιλέξατε για την παρουσίασή σας. Διαμορφώστε τώρα την παρουσίασή σας, όπως εσείς νομίζετε καλύτερα, προσθέτοντας ή αφαιρώντας στοιχεία.

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.veria.gr/citi-guide/poli-tis-beroiias/history>

επιλέξτε από τις διάφορες κατηγορίες που υπάρχουν ένα κτίριο της πόλης και δημιουργήστε σε ένα πρόγραμμα παρουσιάσεων μια παρουσίαση του κτιρίου, εισάγοντας στην πρώτη διαφάνεια μια εικόνα του και στις επόμενες τα χαρακτηριστικά του, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω βήματα που ακολουθούμε σε μια περιγραφή:

- Τοποθέτηση στο χώρο και στο χρόνο
- Ιδιότητες
- Περιγραφή με άξονα από έξω προς τα μέσα ή από πάνω προς τα κάτω
- Λεπτομέρειες
- Σχόλια

Αν επιλέξατε μια μουσική επένδυση για τη συγκεκριμένη παρουσίαση, ποια θα ήταν αυτή; Μπορείτε να αξιοποιήσετε τις παρακάτω ιστοσελίδες ή ό,τι εσείς κρίνετε κατάλληλο, για να προσθέσετε τη μουσική επιλογή σας στην παρουσίασή σας:

http://www.ecclesia.gr/multimedia/audio_index/audioindex.html (σε περίπτωση που επιλέξετε κάποιο βυζαντινό μνημείο)

<http://musikmatch.com/>

<http://mikis1000songs.blogspot.com/>

ΟΜΑΔΑ 2η

«Περιγράφοντας ένα πρόσωπο/άτομο»

Αριθμός μαθητών ανά ομάδα: 4

Ρόλοι μαθητών: 1 συντονιστής

1 χειριστής Η/Υ-γραμματέας

2 ερευνητές

1. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα http://www.myrtis.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=120&lang=el . Διαβάστε το κείμενο εστιάζοντας στα σημεία εκείνα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν πολύτιμες πληροφορίες για μια περιγραφή του προσώπου που μιλά. Αντιγράψτε το κείμενο σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου και χρωματίστε τα σημεία αυτά. Φροντίστε να αντιγράψετε και μια εικόνα του προσώπου που θα σας βοηθήσει σε αυτές τις παρατηρήσεις σας. Συζητήστε με την ομάδα σας για όσα βλέπετε ή διαβάζετε, όσα σας προκαλούν εντύπωση, εστιάστε πάνω σε αυτά και καταγράψτε σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου προτάσεις που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε μια περιγραφή του προσώπου.
2. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.fhw.gr/chronos/05/gr/politics/index.html>, πατήστε πάνω στον υπερδεσμό «προσωπικότητες» και επιλέξτε ένα ιστορικό πρόσωπο που θα θέλατε να περιγράψετε. Με τη βοήθεια ενός προγράμματος παρουσιάσεων αντιγράψτε και εισαγάγετε στην πρώτη διαφάνεια μια φωτογραφία του συγκεκριμένου προσώπου και συνεχίστε την παρουσίασή σας εισάγοντας στις επόμενες διαφάνειες σε επιγραμματικές προτάσεις στοιχεία που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στην περιγραφή του συγκεκριμένου προσώπου. Μπορείτε να αξιοποιήσετε και την παρακάτω ιστοσελίδα: www.el.wikipedia.org, πληκτρολογώντας στην «Αναζήτηση» το όνομα του προσώπου που επιλέξατε, για να αντλήσετε πληροφορίες για το συγκεκριμένο πρόσωπο.
Εναλλακτικά μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα www.snhell.gr ή www.ekebi.gr και να επιλέξετε ένα λογοτεχνικό πρόσωπο που θα θέλατε να περιγράψετε, ακολουθώντας τα ίδια βήματα, όπως περιγράφηκαν για το ιστορικό πρόσωπο.
3. Συνεχίζοντας τη δραστηριότητα 1., φανταστείτε πως δίνετε μια απάντηση στο συγκεκριμένο πρόσωπο στην οποία συστήνετε τον εαυτό σας. Σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου καταγράψτε την απάντησή σας, περιγράφοντας τον εαυτό σας, την καθημερινότητά σας και όποια άλλα στοιχεία κρίνετε απαραίτητα.
4. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα http://www.nationalgallery.gr/site/content.php?sel=247&artwork_id=64205, διαβάστε τη λεζάντα, κάντε κλικ πάνω στην προσωπογραφία και σε ένα πρόγραμμα παρουσιάσεων προσπαθήστε να την περιγράψετε, αντιγράφοντας την στην πρώτη διαφάνεια και βάζοντας στις επόμενες διαφάνειες επιγραμματικές παρατηρήσεις περιγραφής της.
5. Αν επιλέγατε μια μουσική επένδυση για τη συγκεκριμένη παρουσίαση, ποια θα ήταν αυτή; Μπορείτε να αξιοποιήσετε τις παρακάτω ιστοσελίδες ή ό,τι εσείς κρίνετε κατάλληλο, για να προσθέσετε τη μουσική επιλογή σας στην παρουσίασή σας: http://www.ecclesia.gr/multimedia/audio_index/audioindex.html (σε περίπτωση που επιλέξετε κάποιο βυζαντινό μνημείο)
<http://musikmatch.com/>
<http://mikis1000songs.blogspot.com/>

ΟΜΑΔΑ 3η**«Περιγράφοντας έναν πίνακα ζωγραφικής ή κάποιο άλλο έργο τέχνης»****Αριθμός μαθητών ανά ομάδα:** 4**Ρόλοι μαθητών:** 1 συντονιστής

1 χειριστής Η/Υ-γραμματέας

2 ερευνητές

1. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.parthenonfrieze.gr/#/read>. Επιλέξτε και συζητήστε με την ομάδα σας όποια από τα πλαίσια θέλετε, προκειμένου να αντλήσετε πληροφορίες για το συγκεκριμένο μνημείο, εστιάστε πάνω σε αυτά και καταγράψτε σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου προτάσεις που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε μια περιγραφή του. Φροντίστε να αντιγράψετε και μια εικόνα του που θα σας βοηθήσει σε αυτές τις παρατηρήσεις σας.
2. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%AF%CE%BA%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CE%B1%CE%BC%CE%BF%CE%B8%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82 και παρατηρήστε την εικόνα του γλυπτού, αξιολογώντας και τις πληροφορίες που δίνονται στο κείμενο. Με τη βοήθεια ενός προγράμματος παρουσιάσεων αντιγράψτε και εισαγάγετε στην πρώτη διαφάνεια τη φωτογραφία του συγκεκριμένου αντικείμενου και συνεχίστε την παρουσίασή σας εισάγοντας στις επόμενες διαφάνειες σε επιγραμματικές προτάσεις στοιχεία που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε μια περιγραφή του.
3. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.archive.gr/news.php?readmore=165> και διερευνήστε την επιστημονική περιγραφή του κυκλαδικού αγγείου ή όποιου άλλου αρχαιολογικού ευρήματος σας κίνησε το ενδιαφέρον. Αντιγράψτε σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου τόσο την εικόνα όσο και την αντίστοιχη περιγραφή. Χρωματίστε λέξεις/φράσεις που αναφέρονται σε λεπτομέρειες του αντικείμενου που αποτελεί το αντικείμενο της περιγραφής και ταξινομήστε τις σε έναν πίνακα με δύο στήλες από τις οποίες στη μία να περιλαμβάνονται ουσιαστικά και στην άλλη επίθετα.
4. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της Εθνικής Πινακοθήκης http://www.nationalgallery.gr/site/content.php?sel=247&artwork_id=73685 και παρατηρήστε κάποιον από τους πίνακες του Νικηφόρου Λύτρα. Με τη βοήθεια ενός προγράμματος παρουσιάσεων αντιγράψτε και εισαγάγετε στην πρώτη διαφάνεια την εικόνα του συγκεκριμένου πίνακα και συνεχίστε την παρουσίασή σας εισάγοντας στις επόμενες διαφάνειες σε επιγραμματικές προτάσεις στοιχεία που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε μια περιγραφή του. Μπορείτε να αντλήσετε πληροφορίες και από την ιστοσελίδα http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%BF%CF%82_%CE%9B%CF%8D%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%82 .
5. Αν επιλέγατε μια μουσική επένδυση για τη συγκεκριμένη παρουσίαση, ποια θα ήταν αυτή; Μπορείτε να αξιοποιήσετε τις παρακάτω ιστοσελίδες ή ό,τι εσείς κρίνετε κατάλληλο, για να προσθέσετε τη μουσική επιλογή σας στην παρουσίασή σας: http://www.ecclesia.gr/multimedia/audio_index/audioindex.html (σε περίπτωση που επιλέξετε κάποιο βυζαντινό μνημείο) <http://musikmatch.com/> <http://mikis1000songs.blogspot.com/>

ΟΜΑΔΑ 4η

«Περιγράφοντας τη διαδικασία για την κατασκευή ή τη χρήση ενός αντικειμένου»

Αριθμός μαθητών ανά ομάδα: 4

Ρόλοι μαθητών: 1 συντονιστής

1 χειριστής Η/Υ-γραμματέας

2 ερευνητές

1. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα

<http://www.eugenfound.edu.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=node&cnode=404>

και παρακολουθήστε ένα από τα πειράματα που θα επιλέξετε. Συζητήστε με την ομάδα σας για όσα διαβάζετε, όσα σας προκαλούν εντύπωση, εστιάστε πάνω σε αυτά και καταγράψτε σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου προτάσεις που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε μια περιγραφή του πειράματος, εστιάζοντας στην προετοιμασία του, στις φάσεις και στα αποτελέσματά του.

2. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.cie.org.cy/sxoliko.html#main4>

και <http://www.cres.gr/kape/kidsol/MAIN.htm>

μελετήστε με την ομάδα σας τις οδηγίες για την εξοικονόμηση ενέργειας στο σπίτι. Με τη βοήθεια ενός προγράμματος παρουσιάσεων διαμορφώστε τη δική σας παρουσίαση με αντίστοιχο θέμα, εισάγοντας στις διαφάνειες σε επιγραμματικές προτάσεις τις οδηγίες που θα δίνετε στους συμμαθητές σας στα πλαίσια μιας σχολικής εκδήλωσης με θέμα την προστασία του περιβάλλοντος.

3. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα www.nistikoarkoudi.gr, επιλέξτε μία συνταγή που θα σας άρεσε να φτιάξετε και αντιγράψτε την σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου. Χρωματίστε τα στάδια που περιλαμβάνει η εκτέλεση μιας συνταγής με διαφορετικό χρώμα. Ταξινομήστε τα ρήματα σε έναν πίνακα με βάση την έγκλισή τους και σχολιάστε το αποτέλεσμα. Φανταστείτε πώς θα δίνετε την ίδια συνταγή σε ένα δικό σας πρόσωπο για να τη φτιάξει και γράψτε στο ίδιο πρόγραμμα το σχετικό κείμενο.

4. Φανταστείτε πως δέχεστε ένα ενδιαφέρον μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του σχολείου από κάποιο άλλο σχολείο για να σας επισκεφτεί. Απαντήστε στο μήνυμα αυτό δίνοντας σαφείς οδηγίες για τα μέσα, τη διαδρομή και όποια άλλη πληροφορία κρίνετε απαραίτητη, προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να φτάσουν στον προορισμό τους. Επισυνάψτε και έναν χάρτη της περιοχής με χαραγμένη τη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσουν, αξιοποιώντας το πρόγραμμα «Googleearth».

5. Αν επιλέγατε μια μουσική επένδυση για την παρουσίαση της δραστηριότητας 2., ποια θα ήταν αυτή; Μπορείτε να αξιοποιήσετε τις παρακάτω ιστοσελίδες ή ό,τι εσείς κρίνετε κατάλληλο, για να προσθέσετε τη μουσική επιλογή σας στην παρουσίασή σας:

http://www.ecclesia.gr/multimedia/audio_index/audioindex.html

(σε περίπτωση που επιλέξετε κάποιο βυζαντινό μνημείο)

<http://musikmatch.com/>

<http://mikis1000songs.blogspot.com/>

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Με την ολοκλήρωση και παρουσίαση των τελικών εργασιών των μαθητών είναι αναμενόμενο να γίνεται η αξιολόγηση του προγράμματος τόσο από τους μαθητές, όσο και από την επιβλέπουσα καθηγήτρια. Οι γραπτές εργασίες από τα φύλλα εργασίας πιστοποιούν την αποτελεσματικότητα του σεναρίου με την επιτυχή ή όχι καταγραφή τους. Επιπλέον αξιολογείται θετικά η συμμετοχή των μαθητών στις διαδικασίες έρευνας και σύνθεσης του υλικού και η ανάπτυξη και βελτίωση του κριτικού και τεχνολογικού γραμματισμού τους.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Η πορεία της υλοποίησης του συγκεκριμένου σεναρίου οδήγησε σε θετικές αλλά και αρνητικές παρατηρήσεις. Οι μαθητές έδειξαν ιδιαίτερη ικανοποίηση για το διαφορετικό τρόπο προσέγγισης της ενότητας του σχολικού εγχειριδίου, ενθουσιάστηκαν με την περιήγηση στις επιλεγμένες ιστοσελίδες και κινητοποιήθηκαν ακόμα και μαθητές που δεν είχαν ιδιαίτερη συμμετοχή στην τάξη στο παρελθόν. Ωστόσο η εξασφάλιση των ωρών που απαιτούνταν στο σχολικό εργαστήριο ήταν μια οδυνηρή εμπειρία για την επιβλέπουσα καθηγήτρια, καθώς απαιτούνταν η προσunenνόηση με όλους τους εμπλεκόμενους. Αρχικά οι μαθητές, παρασυρμένοι από τον ενθουσιασμό τους, δύσκολα ακολουθούσαν την τήρηση των κανόνων για την εκπόνηση των εργασιών τους, ενώ δεν αποφεύχθηκαν και κάποιες αντιδικίες ως προς την επιλογή και τη σύνθεση των στοιχείων για τις δραστηριότητες. Δεν έλειψαν και οι τεχνικές δυσκολίες, καθώς η περιήγηση στο διαδίκτυο γινόταν με καθυστέρηση ή ακόμα και με διακοπές. Τέλος, ο χρόνος τόσο για την ολοκλήρωση των φύλλων εργασίας, όσο και για την παρουσίασή τους, κρίθηκε ανεπαρκής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βακαλούδη Αν. (2003), *Διδάσκοντας και Μαθαίνοντας με τις Νέες Τεχνολογίες. Θεωρία και Πράξη*, Αθήνα: Πατάκη.

Κουτσογιάννης, Α. (2010). Θεωρητικό πλαίσιο της γλωσσικής διδασκαλίας και αξιοποίηση των ΤΠΕ. Στο: *Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης, Τεύχος 3: Κλάδος ΠΕ02* (σελ. 52-78). Πάτρα: ΙΤΥ

Νικολαΐδου Σ. και Γιακουμάτου Τ., *Διαδίκτυο και Διδασκαλία*, Κέδρος, Αθήνα, 2001

Χοντολίδου Ε., (1999). Εισαγωγή στην έννοια της πολυτροπικότητας, στο *Γλωσσικός Υπολογιστής, Περιοδική έκδοση Του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για τη Γλώσσα και τη Γλωσσική αγωγή*, Τομ 1, τευχ.1, σ. 115-118, Θεσσαλονίκη.

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

Πύλη: <http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>

Βικιπαίδεια: <http://el.wikipedia.org/>

www.odysseus.culture.gr/h/3/gh352.jsp?obj-id=2358

www.elliniko-panorama.gr/issues

www.pelion.-paths.gr/sight

<http://www.ysma.gr/ysma/Default.aspx?id=49>

www.komvos.edu.gr//keimena/perigrifi/perigrifi1.html

<http://www.veria.gr/citi-guide/poli-tis-beroiias/history.html>

www.ecclesia.gr/Multimedia/Audio-Index/audiotext.html

<http://musikmatch.com/>

<http://mikis1000songs.blogspot.com/>

http://www.myrtis.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=120&language=el <http://www.fhw.gr/chronos/05/gr/politics/index.html>
www.snell.gr
www.ekebi.gr
http://www.nationalgallery.gr/site/content.php?sel=247&artwork_id=64205
<http://www.parthenonfrieze.gr/#/read>
<http://www.archive.gr/news.php?readmore=165>
<http://www.veria.gr/citi-guide/poli-tis-beroiias/history>
www.googleartproject.com
www.netschoolbook.gr/artistlab.html
www.weblab.gr/zografoi/index.html
www.culture.gr/2/21/211/21121a/g211ua08.html
<http://www.eugenfound.edu.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=node&cnode=404>
www.nistikoarkoudi.gr